

OBSAH

ÚVOD SDĚLOVÁNÍ	3
OBSAH	4
I. MEZILIDSKÉ SDĚLOVÁNÍ	9
1.1 Jak lze něco sdělit	9
1.2 Na čem záleží, mluvíme-li a píšeme-li?	9
1.3 Útvary národního jazyka	10
II. VÝSTAVBA JAZYKOVÉHO PROJEVU	11
2. Slohové postupy	11
2.1 <i>Vypravování</i>	11
Vyprávěčství	12
Vypravujeme pohádky	12
Pohádka o princezně a pávech	13
Rosnička	14
Pověst o králi Svatoplukovi	15
Poslání: Vyprávěč	15
František Nepil o Václavu Čtvrtkovi	16
Erbenovy balady	16
Bohumil Hrabal vzpomíná	17
Bylo nás pět	17
Chlap, děd, vnuk, pes a hrob	
<i>Úsporná pohádka pomocí jednoslabičných slov</i>	
<i>aneb chvála češtiny</i>	18
Švejkovy nehody ve vlaku	20
Zvěrolékař a psí historky	22
Potopa světa (1)	22
Bůh uvedl na zem potopu (2)	23
Potopa světa (3)	24
Amundsen	24
2.1.1 Literatura a film	25
2.1.2 Detektivní žánr	25
Pozoruhodná vražda	26
2.1.3 Od vypravování k charakteristice	26
Robinsonovy Vánoce	26
Anglické listy	27
Bílý den	28
2.1.4 Od vypravování k popisu	29
O slavné procesí,	29

2.2 Popis	29
Jak se dělá píšťalička (1)	30
Jak se dělá píšťalička (2)	30
Polednice a klekáníce	30
2.2.1 Dějový popis	33
Tenhle strom je zadany	33
2.2.2 Umělecký popis	33
Všechny krásy světa	33
Anglický park	34
2.2.3 Líčení	36
Subjektivně zabarvený popis	36
Březen	36
2.2.3.1 Rok v proměnách	37
Štědrý den	37
2.2.4 Popis odborný	37
Práce s kahanem	37
2.2.5 Popis pracovního postupu – návod – recept	38
Jak spustit program	38
Vánoční karty	38
Jak se fotografuje štěně	39
Kuchařský recept	40
Kuriální závod a sáhodlouhý obrázek	41
Zásady a normy	42
Jak se prosadit	43
2.2.6 Od stylu odborného k beletrii	43
Šaty dělají člověka	43
2.2.7 Od popisu k výkladu	44
Orbis sensualium pictus	45
2.3 Charakteristika	46
Odvaha a politická činnost	46
Malý princ	46
Marečku, podejte mi pero (1)	47
Marečku, podejte mi pero (2)	48
David a Goliáš	48
David porazil obra Goliáše	49
Pranostiky	50
2.3.1 Vyjadřování pomocí rčení	50
2.4 Životopis (curriculum vitae)	51
Vlastní životopis	51
Curriculum vitae [kurikulum víté]	52
2.5 Posudek	53
2.6 Dopis	55
Václav Čtvrtek	55

2.6.1	Osobní dopis	56
	Soukromé dopisy	56
	Věrným Čechům	57
	Nejdražší maminko!	58
2.6.2	Úřední dopis	59
	Decret Marie Terezie z roku 1763	60
	Vznešenost řeči české nebo vůbec slovanské	60
2.6.3	Žádost	61
2.6.4	Telegram, fax	61
	Zpráva	61
2.6.5	Vizitka, navštívenka	61
2.7	<i>Tiskopisy – poštovní poukázka, průvodka, podací lístek</i>	62
2.8	<i>Jízdní řád</i>	62
2.9	<i>Telefonování – záznamník</i>	63
2.10	<i>Výklad</i>	63
	Politika	63
	Jednání zrádce Jidáše Iškariotského	63
	Jak vznikl byznys	64
	První indiáni	64
	Jak to bylo s McDonalidem?	65
	Desatero božích přikázání	66
2.10.1	Odborná přednáška	66
	Génius	66
2.10.2	Referát	66
	Ježíš, člověk a zázrak	66
2.10.3	Diskuse	67
	Opovrhuji nafouklou bublinou popularity	67
	Jára Cimrman ležící, spící	67
2.11	<i>Úvaha</i>	68
	Hledání jistot	68
	Velká didaktika	69
	Věštkyně a jasnovidce	69
	Buď fit!	70
	Co bych chtěla mít	72
2.11.1	Od úvahy k výkladu	72
	Jak se lidé dorozumívali	72
	Jak mi bylo líto dětí z rozvrácených rodin	74
2.12	<i>Kritika</i>	74
	Sorites (souhrn zkrácených sylogismů)	74
2.13	<i>Styl publicistický</i>	75
2.13.1	Televizní vysílání, noviny	75
	Desátá	75

Blíží se k nám kometa století	77
Svěrákovi přivezli Oscara z Ameriky	78
2.13.2 Zpráva	79
K okamžitému zveřejnění	79
ZOO	79
2.13.3 Oznámení	80
2.13.4 Proslov	80
Výklad Viery, Desatera a Páteře	80
2.13.5 Inzerát	81
2.13.6 Slogan	81
2.13.7 Reklama	82
Právě vyšel	82
2.14 Mezi stylem uměleckým a publicistickým	82
2.14.1 Fejeton	82
Schválně hádejte	82
Piksla	82
Gag	83
2.14.2 Esej	83
Divadlo světa	83
2.15 Práce s informacemi	84
2.15.1 Teze	84
Řečnický projev	84
2.15.2 Výpisky	84
2.15.3 Výtah	85
2.15.4 Vyhláška	85
500 dolarů odměny	85
2.15.5 Anotace	85
František Halas:	
Před usnutím	86
2.15.6 Osobní dotazník	86
III. JAZYKOVÝ SLOH	87
3. Co bychom si měli zapamatovat	87
3.1 Jazykový styl	87
3.1.1 Styl prostě sdělovací	88
3.1.2 Styl odborný a administrativní	88
3.1.3 Styl publicistický	89
3.1.4 Styl umělecký	89
3.2 Slohotvorný proces	89
3.3 Slohotvorní činitelé	90
3.4 Třídění jazykových projevů	90
3.5 Slohové prostředky a jejich výběr	90

3.5.1 Slohové rozvrstvení jazykových prostředků	91
3.6 <i>Slohové normy</i>	91
3.7 <i>Slohové vlastnosti</i>	92
3.8 <i>Slohové postupy</i>	92
3.8.1 Informační slohový postup	92
3.8.2 Vyprávěcí slohový postup	92
3.8.3 Dialogický slohový postup	92
3.8.4 Popisný slohový postup	93
3.8.5 Výkladový slohový postup	93
3.8.6 Úvahový slohový postup	93
3.9 <i>Členění textu</i>	93